

ת"ד 1990/08/13 - מדינת ישראל נגד ניסים נוני ויצמן

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 1990-08-13 מדינת ישראל נ' ויצמן
תיק חיצוני: 20-22968/12

בפני	כבוד השופטת שרית קריספין-אברהם
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ניסים נוני ויצמן ע"י ב"כ עו"ד רופא

החלטה

בפני בקשה להטלת הוצאות ההגנה בתיק זה, על המשיבה, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין).

לטענת ב"כ המבקש, כיוון שהמבקש זוכה על ידי ערכאת הערעור, תוך קביעה כי " הראיות שהביאה התביעה בפני בית משפט קמא ספק אם היה בהן די אפילו ברמה של עמידה במאזן הסתברויות לצורך הרשעת המערער" וכן, בשל מחדלי חקירה של המשיבה, עומד המבקש בשתי החלופות של סעיף 80 לעיל ויש מקום להטיל על המשיבה הוצאות הגנתו של המבקש.

לטענת המשיבה, אין מקום להטיל עליה הוצאות, שכן במועד הגשת כתב האישום, היו בידי המשיבה ראיות המצדיקות הגשת כתב האישום, לרבות עדותם של שני עדי ראיה והעובדה כי בית המשפט המחוזי בחר לזכות את המבקש, אין בה כדי לשנות זאת. עוד טוענת המשיבה, כי בית המשפט המחוזי, קבע בסיפא של פסק דינו, כי לא ניתן לקבוע אם המבקש נכנס לצומת באור אדום או אור ירוק. מכאן, לשיטת המשיבה, אין מקום לחייבה בהוצאות הגנתו של המבקש.

דין והכרעה

ברע"פ 4121/09, שניא נ' מדינת ישראל, אליו התייחס ב"כ המבקש בבקשתו, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לתעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבהתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדין לזכות בפיצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, ואילו השנייה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להדגיש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי

אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט 'רשאי (...)' לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מאסרו או מעצרו". סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברגיל בעלויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינת חוק".

בית המשפט העליון קבע כי: "העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתוחמת צרה ודווקנית ביותר. הטוען לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם.. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות התביעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הראיות, ולכן התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני".

במקרה שבנדון, לא מצאתי "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בעצם הגשת כתב האישום כנגד המבקש. כאמור לעיל, במועד הגשת כתב האישום, היו בידי המשיבה ראיות שונות, לרבות עדותם של שני עדי ראיה, שהיה בהן כדי להצדיק הגשת כתב האישום כנגד המבקש, קל וחומר, נוכח חומרת העבירות ותוצאותיה הקשות של התאונה.

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחרות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בפס"ד שגיא, כי היא: "מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזוכה... ישנם שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכויו של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)".

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיא: "בסיכומי של דבר, חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון".

לא מצאתי בנסיבות המקרה כל עילה המצדיקה פיצוי המבקש בגין ההליך המשפטי שהתנהל כנגדו.

המבקש זוכה על ידי בית המשפט המחוזי, מחמת הספק ונוכח כשלים חקירתיים וראייתיים להם בחר בית המשפט ליתן דגש בהכרעתו ומכאן, שגם אופי הזיכו, אינו מצדיק הענקת פיצוי כמבוקש.

נסיבותיו האישיות של המבקש, אף הן אינן מצדיקות פיצוי כאמור.

בנסיבות שפורטו לעיל, לא מצאתי כל טעם המצדיק הטלת הוצאות על המשיבה.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ו' תמוז תשע"ה, 23 יוני 2015, בהעדר הצדדים.